

30.01.2017

Kj/11

§ 87

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta kansliapäällikön virkaan ottamista koskevassa asiassa

HEL 2016-012665 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 29.9.2016 (§ 238) valita OTL, VT, FM Sami Sarvilinnan kansliapäällikön virkaan 15.10.2016 lukien seitsemän vuoden määräajaksi. Samalla kaupunginvaltuusto päätti määrätä Sami Sarvilinnan hoitamaan avointa, nykyisen organisaation kansliapäällikön virkaa edellä mainitusta ajankohdasta lukien.

***** ovat tehneet 3.11.2016 valituksen valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Helsingin hallinto-oikeus on 15.11.2016 pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valituksen johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon.

Valituksen keskeinen sisältö

Valittajat vaativat kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista lainvastaisena. Valittajat katsovat, että kansliapäällikön valinnassa on rikottu niin perustuslain, kunnallisista viranhaltijoista annetun lain ja naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun säännöksiä.

Lisäksi valittajat vaativat, että päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Kuntalain 92 §:n 1 momentin mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Valittajien kotipaikka on Helsinki, joten valittajilla on asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kaupunginvaltuuston päätöksen katsotaan tulleen kuntalaisten tietoon, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 29.9.2016 päivätty pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville 7.10.2016. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle määräajassa.

Valituksen hylkääminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein valituksen hylkäämistä. Kaupungin päätös ei ole syntynyt lainvastaisesti.

Valituksen keskeiset perusteet

Valituksessa katsotaan, että kaupunginhallituksen esityksessä kaupunginvaltuustolle ei ole vertailtu kärkihakijoita lainkaan. Ainoastaan virkaan esitetystä Sarvilinnasta on kirjoitettu lyhyt, ylimalkainen perustelu.

Valittajien näkemyksen mukaan kanssahakijoista sekä Ritva Viljasen että Tuula Saxholmin ansiot ovat selvästi parempia kuin Sarvilinnan. Koska hakijoissa on kaksi selvästi ansioituneempaa naista, niin kaupunginjohtajan esittelijänä kaupunginhallituksessa kuin kaupunginhallituksenkin olisi pitänyt esittää lainmukaiset perustelut sille, miksi nämä kaksi selvästi ansioituneempaa naista halutaan syrjäyttää ja esittää valittavaksi huomattavasti vähemmän ansioitunut mies.

Valittajat katsovat, että Ritva Viljasella on selvästi laaja-alaisin johtamiskokemus suurista organisaatioista. Hän on ainoa, jolla on myös kokemusta esittelystä kaupunginhallituksessa. Hänellä on vankka julkistalouden ja -hallinnon tuntemus, näyttöä vahvaa strategista ajattelua edellyttävistä tehtävistä sekä muutoksen aikaansaamisesta, hyvät vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot ja kykyä tehdä yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Hänen osaamisensa ja näyttönsä vastaavat valittajien mukaan hakuilmoituksessa esitettyjä painoituksia.

Lisäksi valittajat katsovat, että Tuula Saxholmilla on pitkäaikainen kokemus kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelusta. Myös kaupungin strategioiden valmistelu, aluerakentamisprojektien ohjaus ja asuntopoliitiikan koordinointi sekä hallinnon yleinen kehittäminen kuuluvat hänen johtamalleen osastolleen. Hän on myös perehtynyt konserniohjaukseen ja toiminut va. kansliapäällikkönä nykyisessä kaupunginkansliassa.

Sarvilinnan osalta valittajat toteavat, että hänen johtamiskokemuksensa on juridisiin kysymyksiin erikoistuneesta yksiköstä. Hänen työkokemuksensa painottuu oikeudellisiin asioihin. Kaupunginlakimiehenä hän on oikeusasioden yhteydessä perehtynyt kaupungin organisaatioon ja edustanut kaupunkia laajoissa ja merkityksellisissä oikeudellisissa asioissa. Kaupunginlakimiehen tehtäviin eivät kuitenkaan kuulu strategian valmistelu eivätkä laajat kaupungin talouteen tai toimintaan kuuluvat valmisteluasiat tai kaupungin kehittäminen muutoin kun hänen oman osastonsa osalta.

Valittajat katsovat, että Ritva Viljasen osaaminen ja näytöt vastaavat hakijoista parhaiten niitä seikkoja, jotka hakuilmoituksessa on mainittu ja joita myös hallintosäännössä kansliapäällikölle määrätty tehtävät ja toimivalta edellyttävät.

Valittajat viittaavat perustuslain, kunnallisista viranhaltijoista annetun lain, naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain ja yhdenvertaisuuslain säännöksiin. Valittajat katsovat, että kansliapäällikön virkaan kuuluu hallintosäännön mukaan merkittäviä toimivaltuuksia koko kaupunkikonsernin johtamiseksi. Tämän vuoksi on kiinnitettävä erityisesti huomiota virkojen yleisiin nimitysperusteisiin eli taitoon, kykyyn ja koeteltuun kansalaiskuntoon. Kaiken edellä esitetyn sekä hakuasiakirjoista ilmi käyvien ansioiden ja suoritettujen henkilöarvioiden nojalla valittajien näkemyksen mukaan sekä Ritva Viljanen että Tuula Saxholm ovat epäilyksettä kaikilla objektiivisilla perusteilla arvioituina selvästi ansioituneempia kansliapäällikön virkaan kuin Sarvilinna. Heidän syrjäyttämiseen ei ole esitetty mitään hyväksyttävää eikä laillista perustetta. Tämän vuoksi valittajat vaativat, että kaupunginvaltuuston päätös on kumottava ja asia palautettava uudelleen ratkaistavaksi.

Lisäksi valittajat pyytävät päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä, koska kysymys on todella selkeästä ja räikeästä tasa-arvolain säädösten rikkomisesta.

Vastauksen perustelut

Kansliapäällikön valintaperusteet

Kunnallisista viranhaltijoista annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Perustuslain 125 §:n mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Kansliapäälliköllä ei ole erikseen säädettyä kelpoisuusvaatimusta. Helsingin kaupunginvaltuuston vahvistaman hallintosäännön 23 luvun 1 §:n mukaan kansliapäällikön kelpoisuusvaatimuksensa on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävistä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Julkaistussa hakuilmoituksessa muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi ilmoitettiin edellyttävän kokemusta johtamistehtävistä laaja-alaisessa toimintaympäristössä, vankkaa julkistalouden ja -hallinnon tuntemusta, näyttöä vahvaa strategista ajattelua edellyttävistä tehtävistä sekä muutoksen aikaansaamisesta, hyviä vuorovaikutus- ja neuvottelutai-

toja ja kykyä tehdä yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Laajentuva kansainvälinen yhteistyö edellyttää myös sujuvaa englannin kielen taitoa ja kykyä ylläpitää ja edistää kansainvälisiä verkostoja.

Valintamenettely

Virkaan haki hakuajan kuluessa 23 henkilöä. Hakemusten perusteella haastatteluihin kutsuttiin seitsemän hakijaa. Haastattelujen perusteella psykologisiin henkilöarviointiin kutsuttiin viisi hakijaa: Jyrki Heinonen, Marja-Liisa Rinkineva, Sami Sarvilinna, Tuula Saxholm ja Ritva Viljanen.

Kaupunginhallituksen valtuustolle tekemän esityksen mukaan kaikki arviointiin osallistuneet hakijat täyttivät viran kelpoisuusvaatimukset. Kaikilla todettiin olevan kokemusta organisaatioiden johtamisesta, organisaatiomuutosten johtamisesta tai niiden johtamiseen osallistumisesta sekä vankka julkistalouden ja -hallinnon tuntemus. Kaikilla arviointiin osallistuneilla katsottiin olevan myös tarvittava kielitaito sekä tarvittava kyky pitää yllä ja edistää kansainvälisiä verkostoja.

Hakijoiden työkokemuksen, koulutuksen sekä haastatteluista ja psykologisista henkilöarvioinneista ilmenevien seikkojen perusteella kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että Sami Sarvilinna on kansliapäällikön virkaan parhaiten soveltuva. Kaupunginhallitus katsoi, että Sami Sarvilinnan ansioituneisuus julkishallinnon vaativissa tehtävissä ja henkilökohtaisen ominaisuudet antavat hänelle parhaat edellytykset keskushallinnon ja kaupunginkanslian johtamiseen ja kehittämiseen. Hyvänä neuvottelijana ja kokeneena edunvalvojana hänellä katsottiin olevan erinomaiset edellytykset tulokselliseen yhteistyöhön sekä sisäisten että ulkoisten sidosryhmien kanssa, myös englannin kielellä.

Kaupunginvaltuusto päätti suljetun lippuäänestyksen jälkeen kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti valita OTL, VT, FM Sami Sarvilinnan kansliapäällikön virkaan 15.10.2016 lukien seitsemän vuoden määräajaksi. Äänestyksessä Sami Sarvilinna sai 46 ääntä, Ritva Viljanen 36 ääntä, minkä lisäksi jätettiin yksi tyhjä äänestyslippu. Äänestyksestä oli poissa kaksi valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perustelu

Kaupunginvaltuusto ei ole perustellut äänestyksen jälkeen tehtyä päätöstä kansliapäällikön virkaan ottamisesta.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perustelussa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Hallintolain 45 § 2 mo-

mentin 2 kohdan mukaan päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä, jos päätös koskee kunnallisen monijäsenen toimielimen toimittamaa vaalia.

Kunnallishallinnossa vaali on erityinen päätöksentekomuoto, jota monijäseninen toimielin käyttää henkilövalinnoissa. Sitä käyttämällä valitaan luottamushenkilöitä ja kunnan palvelukseen virka- tai työsuhteeseen tulevia henkilöitä. Vaalissa ääni annetaan suoraan henkilölle ja se voidaan antaa muillekin vaalikelpoisille kuin ehdotetuille ja kannatetuille. Vaali voidaan toimittaa myös suljetuin lipuin, kuten tässä tapauksessa on menetelty. Vaalimenettelyn erityisperusteiden vuoksi kaikkia lopullisen vaalipäätöksen perusteita saattaa olla mahdoton esittää. Vaalipäätöstä ei näistä menettelyn erityispiirteisiin liittyvistä syistä välttämättä tarvitse perustella.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että hallintolain vaatimukset päätöksen perustelemisesta täyttyvät, kun kunnan toimielin ilmoittaa perustelunsa muutoksenhakuvaiheessa (KHO 29.7.2006 T 1772, KHO 2013:46).

Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätökseen. Täten kaupunginhallitus ilmoittaa tässä lausunnossaan hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston puolesta perustelut kansliapäällikön virkaan ottamiselle. Kaupunginhallitus on jo kertaalleen perustellut Sami Sarvilinnan valintaa kansliapäälliköksi tehdessään asiaa koskevan esityksen kaupunginvaltuustolle. Tässä lausunnossa täsmennetään näitä perusteluja.

Perustuslain yleiset nimitysperusteet

Perustuslain mukaan julkisten virkojen yleiset nimitysperusteet ovat: taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taito tarkoittaa hakijoiden koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja, kyky viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita ja nuhteetonta käytöstä. (HE 1/1998 vp. s. 179 -180)

Tasa-arvolain mukaiset vaatimukset

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 8 § mukaan työnantajan menettelyä on pidettävä tässä laissa kiellettynä syrjintänä, jos työnantaja työhön ottaessaan tai tehtävään tai koulutukseen valitessaan syrjäyttää henkilön, joka on ansioituneempi kuin valituksi tullut

toista sukupuolta oleva henkilö, jolle työnantajan menettely ole johtunut muusta hyväksyttävästä seikasta kuin sukupuolesta taikka jolle menettelyyn ole työn tai tehtävän laadusta johtuvaa painavaa ja hyväksyttävää syytä.

Eri alojen tai toimialojen tavanomaisilla valintaperusteilla on keskeinen merkitys, kun tasa-arvolaisissa tarkoitettulla tavalla vertaillaan kahden henkilön ansioita virkaan nimitettäessä tai työhön otettaessa. Virkanimityksissä vertailuperuste yksilöidään yleisten nimitysperusteiden, kelpoisuusvaatimusten, viran nimen, virkatehtävien ja mahdollisen toimenkuvan puitteissa (Ahtela ym., Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 2006, s. 80).

Ansiovertailussa on otettava ensisijaisesti huomioon työnhakijoiden koulutus, aiempi työkokemus sekä sellaiset työnhakijan ominaisuudet, tiedot ja taidot, jotka ovat eduksi tehtävän hoitamisessa ja jotka voidaan siten katsoa lisäansioksi. Jos muodollinen kelpoisuus täyttyy, ei korkeampaa koulutusta välttämättä pidetä lisäansiona. Oikeuskäytännössä ammattikokemuksella on katsottu olevan suurempi merkitys kuin työkokemuksella yleensä. Ammattikokemuksella tarkoitetaan sitä työkokemusta, jota on saatu tietyn ammatin harjoittamisesta, kun taas työkokemus on ihmisen työelämässä ylipäätään hankkimaa kokemusta.

Käytännön kokemusta arvioitaessa ei pelkästään työ- tai ammattikokemuksen pituus ole ollut ratkaisevaa. Korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä suurelta määrältä palvelusvuosierot eivät välttämättä merkitse sitä, että kauemmin työssä ollutta pidettäisiin ansioituneempina (KHO 1989 A 32). Vasta huomattavilla palvelusvuosieroilla on katsottu olevan merkitystä, kun ansioituneemmaksi katsotulla mieshakijalla oli alan työkokemusta yhteensä noin 12 vuotta ja virkaan valitulla naisella vain 1,5 vuotta (KHO 1989 A 40). Kuten koulutuksen myös työ- ja ammattikokemuksen osalta tiettyä kokemuksen tasoa voidaan pitää riittävänä, eikä kokemusta sen tason ylittäviltä osin voida katsoa lisäansioksi.

Mikäli hakijoiden ansiot painottuvat eri tavoin, työnantajalla on täytettävää tointa koskevien kelpoisuusvaatimusten puitteissa oikeus arvioida ja painottaa hakijoiden ansioita tavalla, jonka se parhaiten arvioi edistävän tarpeitaan (KKO 1996:141, KKO 2005:24).

Lopullinen ansiovertailu on kokonaisarviointia, jossa otetaan huomioon osa-alueista saadut tulokset. Arviointi tehdään yleensä sen aineiston perusteella, joka työnantajalla oli sen tehdessä kyseistä työhönottoa tai muuta valintaa koskevaa päätöstä.

Poikkeamista ansiovertailun tuloksesta voidaan perustella useilla hyväksyttävillä syillä kuten hakijan henkilökohtaisilla ominaisuuksilla ja sopivuudella työhön. Kenelläkään ei ole ehdotonta oikeutta tulla valituk-

30.01.2017

Kj/11

si kunnan virkaan siksi, että hänellä on korkeampi koulutus tai pidempi työkokemus kuin muilla hakijoilla (KHO 19.9.1997/2296).

Selvityksenä siitä, että ansioituneemman hakijan sivuuttaminen on johdunut muusta, hyväksyttävästä seikasta kuin sukupuolesta, saattava olla erilaiset haastattelut ja testit sekä virantäyttömenettelyyn ennalta asetetut valintaperusteet (Ahtela ym., Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 2006, s. 84).

Valituksessa esitetyistä väitteistä

Valituksessa on viitattu Helsingin kaupunginhallituksen hyväksymiin henkilöstöhankinnan periaatteisiin sekä Helsingin kaupungin hallintokeskuksen antamiin ohjeisiin virkaanottopäätöksen valmistelemiseksi.

Henkilöstöhankinnan periaatteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 20.8.2012. Valituksessa ei ole esitetty mitään väitettä siitä, että kansliapäällikön valinnassa olisi toimittu kyseisten periaatteiden vastaisesti.

Virkaanottopäätöksen valmistelemista koskevia ohjeita ei ole hyväksytty minkään kaupungin viranomaisen päätöksellä. Kyse on sisäiseen käyttöön laaditusta muistiosta, joka sisältää suosituksia, ei velvoittavia ohjeita virkaanottopäätöksen valmisteluun. Jokainen virkaanottopäätöksen tekevä viranomainen, toimielin tai viranhaltija, vastaa päätöksen perustelujen lainmukaisuudesta. Kuten edellä on todettu, toimielimen suorittaessa virkavaalin päätöksen perustelut voidaan esittää vasta muutoksenhakuvaiheessa.

Kansliapäällikön toimivaltuudet ja tehtävät

Kaupunginvaltuusto on valinnut 29.9.2016 Helsingin kaupungille uuden kansliapäällikön hoitamaan sekä uuden 1.6.2017 voimaan tulevan Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaista kansliapäällikön virkaa että nykyisen kaupunginkanslian johtosäännön mukaista kansliapäällikön virkaa 31.5.2016 asti.

Ensi kuntavaalien jälkeen 1.6.2017 lukien Helsingin kaupungin organisaatiossa tapahtuu suuria muutoksia. Helsingin kaupungin johtajana ei enää toimi kaupunginjohtaja. Uuden valtuuston ensimmäisessä kokouksessa kesäkuussa 2017 Helsingin kaupunkia johtamaan valitaan pormestari. Toisin kuin kaupunginjohtaja, pormestari ei ole viranhaltija, vaan luottamushenkilö. Pormestari valitaan valtuustokaudeksi eli neljän vuoden määräajaksi.

Samalla Helsingin kaupungin organisaatiota muutetaan merkittävästi. Nykyisiä virastoja ja liikelaitoksia yhdistetään siten, että kaupungin organisaatio koostuu jatkossa kaupunginkansliasta, neljästä toimialasta,

neljästä liikelaitoksesta, pelastuslaitoksesta ja tarkastusvirastosta. Tällä hetkellä virastoja on kaksikymmentäkuusi ja liikelaitoksia viisi.

Pormestarin lisäksi valitaan neljä apulaispormestaria, yksi kullekin uudelle toimialalle. Apulaispormestari ovat myös luottamushenkilöitä ja toimivat toimialalautakuntien puheenjohtajina.

Tässä yhteydessä kansliapäällikön tehtävät muuttuvat merkittävästi. Tällä hetkellä kansliapäällikkö on kaupunginkanslian virastopäällikkö. Kesäkuun alusta lukien kansliapäällikkö johtaa keskushallintoa ja on neljän uuden toimialan toimialajohtajien esimies.

Kansliapäällikön toimivaltuudet ja tehtävät laajentuvat myös merkittävästi. Hänelle siirtyy osa nykyisistä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimivaltuuksista ja tehtävistä. Hän toimii esittelijänä kaupunginhallituksessa ja sen jaostoissa, jollei hän ole määrännyt esittelytehtävää toiselle viranhaltijalle tai jollei pormestari tai apulaispormestari ole ottaneet yksittäisessä asiassa häneltä esittelytehtävää pois ja siirtäneet sitä joko pormestarille itselleen tai toiselle viranhaltijalle.

Kansliapäällikön täysin uudenlainen asema kaupungin ylimpänä viranhaltijana asettaa tiettyjä edellytyksiä virkaan valittavan henkilön henkilökohtaisille ominaisuuksille. Kansliapäällikkö tulee johtamaan kaupungin merkittävimpien päätösten viranhaltijavalmistelua. Samalla hänen tulee toimia yhteistyössä kaupungin poliittisen johdon, erityisesti pormestarin ja apulaispormestarien, mutta myös muiden luottamushenkilöiden kanssa. Näin tärkeään tehtävään ei henkilöä voida valita vain ansioluettelon pituuden perusteella.

Valinnan perustelut

Kaupunginvaltuuston päätöksen liitteenä on yhteenvedo kansliapäällikön virkaa hakeneista henkilöistä. Yhteenvedossa on lueteltu hakijoiden nimi, syntymävuosi, äidinkieli, ylempi korkeakoulututkinto, muu koulutus, työkokemus, työkokemus yhteensä ja eri ammattialoilta, kieli- ja julkishallinnon ja -talouden tuntemus.

Valituksessa mainittujen kolmen henkilön osalta näistä seikoista voidaan todeta seuraavaa:

Sami Sarvilinnalla on Helsingin yliopistosta oikeustieteen lisensiaatin ja oikeustieteen kandidaatin tutkinnot sekä filosofian maisterin tutkinto pääaineena englantilainen filologia. Lisäksi hänellä on Princetonin yliopistosta ”Master in Public Policy” -tutkinto ja Oxfordin yliopistosta ”Magister Juris in European and Comperative Law” -tutkinto ja hän on suorittanut varatuomarin arvonimeen oikeuttavan tuomioistuinharjoittelun. Työkokemusta hänellä on yhteensä yli 15 vuotta, josta juridiikkaan liitty-

vää työkokemusta on yli 15 vuotta ja johtamiseen sekä kunnallishallintoon liittyvää työkokemusta yli 8 vuotta. Hän on ollut Helsingin kaupungin palveluksessa yli 8 vuotta.

Sarvilinna on työskennellyt mm. oikeusministeriössä hallitussihteerinä, vanhempana hallitussihteerinä ja hallitusneuvoksena, Helsingin käräjäoikeudessa käräjätuomarina ja sekä Helsingin kaupungin kaupunginlakimiehenä.

Tuula Saxholmilla on Helsingin kauppakorkeakoulusta kauppatieteiden maisterin tutkinto. Hänellä on työkokemusta yhteensä yli 15 vuotta ja johtamiseen liittyvää työkokemusta Helsingin kaupungin palveluksessa yli 15 vuotta.

Saxholm on työskennellyt Helsingin kaupungilla mm. hallintopäällikkönä, talousarviopäällikkönä, rahoitusjohtajana ja va. kansliapäällikkönä.

Ritva Viljasella on Turun yliopistosta oikeustieteen kandidaatin ja valtiotieteen maisterin tutkinnot. Hänellä on työkokemusta yhteensä yli 15 vuotta, johtamiseen sekä julkishallintoon liittyvää työkokemusta yli 15 vuotta ja työkokemusta Helsingin kaupungin palveluksessa yli 4 vuotta.

Viljanen on työskennellyt mm. oikeusministeriössä lainsäädäntöneuvoksena, sisäministeriössä hallintoneuvoksena ja aluehallintoyksikön päällikkönä, Väestörekisterikeskuksessa ylijohantajana, sisäministeriössä kansliapäällikkönä ja Helsingin kaupungilla sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajana.

Kaupunginhallitus on esityksessään kaupunginvaltuustolle todennut perusteluissa, että kaikki arviointiin osallistuneet hakijat täyttivät viran kelpoisuusehdot. Kaikilla on todettu olevan kokemusta organisaatioiden johtamisesta, organisaatiomuutosten johtamisesta tai niiden johtamiseen osallistumisesta sekä vankka julkistalouden ja -hallinnon tuntemus. Kaikilla arviointiin osallistuneilla on myös tarvittava kielitaito ja tarvittava taito pitää yllä ja edistää kansainvälisiä verkostoja.

Kaikkien valituksessa käsiteltyjen kolmen hakijan on siten todettu täyttävän sekä viran muodolliset kelpoisuusehdot sekä hakuilmoituksessa asetetut vaatimukset. Näiden kolmen hakijan ansiot painottuvat eri tavalla. Koulutuksen ja englannin kielen taidon osalta Sarvilinnaa voidaan pitää ansioituneimpana. Viljanen on koulutukseltaan ja kielitaidoltaan ansioituneempi kuin Saxholm. Kaikilla on pitkä kokemus julkishallinnon johtotehtävistä. Viljasella on laajin kokemus julkishallinnon johtotehtävistä, mutta lyhyin työkokemus Helsingin kaupungin palveluksessa.

Viljasen tuntemus Helsingin kaupungin organisaatiosta kokonaisuudessaan on vähäisin, paitsi lyhyemmän palvelusajan vuoksi, niin myös sen

vuoksi, että hän kokemuksensa painottuu hänen oman toimialansa, sivistystoimen organisaatioon. Sarvilinna ja Saxholm ovat omissa tehtävissään olleet laajemmin tekemissä koko kaupunkiorganisaation kanssa ja tuntevat koko kaupungin organisaation ja toiminnot paremmin. Viljanen ei ole myöskään osallistunut kaupungin johtamisjärjestelmän uudistustyöhön samalla lailla kun Sarvilinna ja Saxholm.

Kokonaisuutena arvioiden hakijoiden ansioissa ei ole sellaisia eroja, että ansiovertailussa voitaisiin sanoa, että joku näistä kolmesta hakijasta olisi selkeästi ansioitunein.

Kaupunginhallitus on esityksessään katsonut, että hakijoiden työkokemuksen, koulutuksen sekä haastatteluista ja psykologisista henkilöarvioinneista ilmenevien seikkojen perusteella Sami Sarvilinnan on kansliapäällikön tehtävään parhaiten soveltuva. Hänen ansioituneisuutensa julkishallinnon vaativissa tehtävissä ja henkilökohtaiset ominaisuudet antavat hänelle parhaat edellytykset keskushallinnon ja kaupunginkanslian johtamiseen ja kehittämiseen. Hyvänä neuvottelijana ja kokeneena edunvalvojana hänellä on erinomaiset edellytykset tulokselliseen yhteistyöhön sekä sisäisten että ulkoisten sidosryhmien kanssa, myös englannin kielellä.

Perusteluissa on siten painotettu Sarvilinnan ansioituneisuutta julkishallinnon vaativissa tehtävissä ja henkilökohtaisia ominaisuuksia, jotka ovat käyneet ilmi haastattelusta ja psykologisista henkilöarvioinneista. Sen lisäksi, että hakijoita on haastateltu hakuprosessin alkuvaiheessa, on näitä kolmea hakijaa haastateltu myös lähes kaikkien kaupunginvaltuuston valtuustoryhmien toimesta ennen valtuuston päätöksentekoa.

Sarvilinna on kaupunginlakimiehenä johtanut kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa osastopäällikkönä ja hänen toimivaltuuksiinsa on kuulunut kaupungin puhevallan käyttö tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin edunvalvonta tulee kyseeseen sekä kaupungin puhevallan käyttö hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen (Kaupunginkanslian johtosäännön 11 §:n 3 momentti). Näitä tehtäviä hoitaessaan Sarvilinna on hyvin perehtynyt koko kaupungin organisaatioon ja sen toimintaan. Tehtävässään hän on osallistunut myös kaupungin strategisesti tärkeiden ja taloudelliselta arvoltaan merkittävien päätösten valmisteluun ja täytäntöönpanoon. Tehtävänsä kaupunginlakimiehenä Sarvilinna on hoitanut ansiokkaasti.

Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamiseen Sarvilinna on osallistunut sekä sääntötoimikunnan puheenjohtajana että uudistukseen liittyvien keskeisten työryhmien jäsenenä. Perehtyneisyys johtamisjärjestel-

män uudistamiseen antaa Sarvilinnalle erinomaiset edellytykset johtaa uudistuksen täytäntöönpanoa kansliapäällikkönä.

Sarvilinnan, Viljasen ja Saxholmin henkilökohtaisia ominaisuuksia suhteessa kansliapäällikön tehtävään on arvioitu erityisesti haastattelujen ja psykologisten henkilöarviointien perusteella. Lisäksi he ovat kaikki olleet valitsijoille entuudestaan tunnettuja, koska he kaikki ovat toimineet useita vuosia Helsingin kaupungin tärkeissä johtotehtävissä.

Tärkeiksi henkilökohtaisiksi ominaisuuksiksi kansliapäällikön tehtävässä on katsottu vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot, yhteistyökyky, kokonaiskuvan hahmottamiskyky sekä luotettavuus ja tasapuolisuus. Lisäksi on pidetty tärkeänä, että valittava kansliapäällikkö mieltää oikein roolinsa virkamiesvalmistelun ja poliittisen päätöksenteon yhtymäkohdassa. Kansliapäällikön tehtävänä on panna täytäntöön poliittisen johdon päätökset.

Psykologisia henkilöarvioita koskeva osuus tästä lausunnosta on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 § 1 momentin 29 -kohdan nojalla salassa pidettävä. Tähän kohtaan kuuluva salassa pidettävä osuus lausunnosta on päätöksen liitteenä 1.

Haastattelujen ja henkilöarviointien nojalla Sarvilinna on katsottu paitsi ansioidensa myös henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella tehtävään sopivimmaksi, koska hänellä on parhaat edellytykset panna pitkäjänteisesti täytäntöön poliittisen johdon tekemät päätökset kuten johtamisjärjestelmän uudistus, toimia objektiivisesti ja luotettavasti suhteessa kaikkiin sidosryhmiin sekä toimia strategisia kokonaisuuksia hahmottavana johtajana.

Yhteenveto

Päätöksenteossa ja sen valmistelussa on noudatettu kohdeltu kaikkia viranhakijoita tasapuolisesti.

Päätös on tehty perustuslain mukaiset yleiset nimitysperusteet huomioiden.

Päätös ei ole myöskään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain syrjintäkiellon vastainen. Kaupunki katsoo, että tasa-arvolain mukaisessa ansiovertailussa ei näiden kolmen hakijan, Sarvilinnan, Saxholmin ja Viljasen välillä ole merkittäviä eroja. Mikäli kuitenkin vastoin kaupungin näkemystä katsottaisiin Saxholmin tai Viljasen olevan ansiovertailussa ansioituneempia kuin Sarvilinna, kaupungilla on kuitenkin ollut hyväksyttävä syy valita tehtävään Sarvilinnan hänen henkilökohtaisen sopivuutensa perusteella. Päätöksentekoon ei ole millään

30.01.2017

Kj/11

tavoin vaikuttanut se, että virkaan valittu henkilö on eri sukupuolta kuin kaksi muuta valituksessa mainittua hakijaa.

Valinta on tehty ennalta ilmoitettuja viran yleisiä kelpoisuusehtoja sekä viran hakuilmoituksessa todettuja valintaperusteita noudattaen. Kansliapäällikön valinta on perustunut kokonaisarviointiin, jossa on huomioitu uudistuva organisaatio ja kansliapäällikön asema kaupungin ylimpänä viranhaltijana.

Päätöksen täytäntöönpanon kieltämiselle ei ole perusteita, koska viran hoito on järjestettävä muutoksenhakuajanakin ja koska päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhaku tarpeettomaksi.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna, Ritva Viljanen

Palautusehdotus:
Veronika Honkasalo:

Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että lausunnossa vastaan valituksessa esitettyihin näkökohtiin.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys:

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Veronika Honkasalon palautusehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 11

Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Hannele Luukkainen, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Veronika Honkasalo, Silvia Modig, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 11 - 4.

30.01.2017

Kj/11

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 29 k.)
- 2 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 15.11.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut (toimitettavaksi
hallinto-oikeudelle)

Otteen liitteet

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 29 k.)
- 2 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 15.11.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut (toimitettavaksi
hallinto-oikeudelle)

Otteen liitteet

Liite 1

30.01.2017

Kj/11

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.01.2017 § 56

HEL 2016-012665 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.01.2017 Pöydälle

Esteelliset: Sami Sarvilinna, Ritva Viljanen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pilvi Tors-
tien ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiainneuvottaja, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi